

Fodor István Ferenc

JÁSZSÁGI PÁVAKÖRI (EGÉSZEN) KIS LEXIKON

A pávaköri mozgalom nem köthető annyira pontos évszámhoz, mint a honismereti, de elfogadhatjuk 40 éves évfordulónak 2011-et. Elmúlt egy évtized a honismereti mozgalom után, és egy új mozgalom kezdett gyökeret eresztetni. Kiindulópontja egy új technikai eszköz volt. Helyszíne és közvetítője: a televízió, mely ekkor a népművelésben is vegyes érzelmeket keltett; jó ez nekünk, vagy nem? Az kétségtelen, hogy a kezdeti időszakban annak a néhány családnak és intézménynek, ahol televízió volt hatalmas látogatottságot jelentett. 20-30 szomszéd vonult át esténként kis sámlikkal a tévés szomszédhoz; a '60-es évek közepének táncdalfesztiváljain kiürültek az utcák. Egyetlen adást lehetett fogni, s akkoriban még hétfőn és pénteken azon sem volt műsor. Azokra a napokra tették át a művelődési intézmények a szakköreiket, rendezvényeiket.

Mindezek mellett azonban a tévéből elindult egy országos, sőt az egész Kárpát-medencére kiterjedő mozgalom. A közeli Poroszlón született Vass Lajos vezetésével 1969/70-ben sugárzott Repülj Páva népdal-vetélkedő sorozat fergeteges sikert aratott, s ennek hatására a következő években – nagyrészt 1971-től – sorra alakultak a Pávakörök itt a Jászságban is.

Ebben a kislexikonban azoknak a neve és néhány fontosabb adata található meg, akik az 1970–1980-as években vezettek pávakört, mert a rendszerváltozás után alakult népdalkörök már sok esetben más néven futottak, vagy egyesületként működtek. Természetesen, akik pávakört vezettek, azok akkor is szerepelnek, ha más néven már korábban is megvolt a csoport, vagy ma is működik – még ha nem is azon a néven és napjainkban vezetők. A kisszótárban a vezetők (akik általában a karnagyok) szerepelnek, mivel a szervezési munkákat a művelődési házak végezték. Néhány kivétel van: azoknál a csoportoknál, melyeket pl. tsz-ek, vagy vállalkozások indítottak, vagy működtetnek napjainkban – itt ugyanis külön szervező, vagy titkár is tevékenykedik – szintén itt vannak feltüntetve.

AGNETZ RÓBERTNÉ Lénárt Anikó (Jászberény, 1973–) Pusztamonostor népdalkörének vezetője 2004 elejétől.

AGÓCSNÉ BALOGH Mónika (Jászberény, 1974–) a jászapáti ÁFÉSZ jászszentandrászi Kunráth Sándor pávakörének vezetője napjainkban.

ÁRKY Kornél (Tiszabüd, 1926–Hejőcsaba, 2002) kántor, a jászapáti pávakört vezette 1974–1995 között.

BAGINÉ CZÉKMÁN Dóra (Jászberény, 1973–) a jászszentandrászi Kunráth Sándor Pávakör vezetője a 2000-es évek elején.

BANKA SÁNDORNÉ (Jászárokszállás, 1956–) A jászárokszállási pávakör vezetését 1980-ban vette át, s azóta vezeti Rozmaring népdalkör néven.

CSERTA ISTVÁNNÉ Demeter Ilona (Kisújszállás, 1952–) alakulásától, 1985 ősztől a pusztamonostori népdalkör vezetője 2003 végéig, 1993-tól 2003 végéig párhuzamosan a jászfelsőszentgyörgyi Rozmaring pávakör vezetője is.

EGERVÖLGYI JÓZSEFNÉ (Aldebrő, 1924–) a jászfelsőszentgyörgyi Rozmaring pávakörből kivált Kéknefelejcs pávakör vezetője 2005-től, a megalakulástól.

FAZEKASNÉ Kisbakonyi Tünde (Jászberény, 1963–) a rövid életű jásztelki népdalkör vezetője annak fennállása, 1986-1989 között.

FODOR Dénes (Jászkáóhalma, 1940–) ének-zene szakos, az 1971 őszén alakult jászkáóhalmi pávakör alapító vezetője. Az 1990-es évek közepén néhány évig – iskolaigazgatói munkája mellett – nem ő, majd 1996-tól napjainkig ismét ő a vezető. A jászapáti Muskátlai népdalkör karnagya is 2003-tól napjainkig. Jászkisér népdalkörét 2003-2009 között vezette párhuzamosan az előző kettővel.

HALÁSZ Imre Ottó (Kunszentmárton, 1922–) zenetanár, a jászapáti menyecske kórus alapító vezetője 1972-től a pávakörre alakulásig, 1974-ig.

HORVÁTH TIBORNÉ Halász Irén (München, 1938–) a jászdózsai dalkör – mely az 1980-as évek második felében működött néhány évig pávakörként is – vezetője.

KALMÁR István (Jászládány, 1936–) népművelő-pedagógus. Már 1972-ben pávakört akart szervezni Jászládányon, mely ugyan nem járt eredménnyel, de az 1975–1990 között általa vezetett kóruson belül volt egy kisebb pávakörös csoport, mely rendszeresen részt vett ilyen rendezvényeken.

KERESZTESI József (Tarnaméra, 1931–) tanár, az 1976-ban alakult jászfényszarui pávakört vezette 35 éven át, 2011-ig. 2004-től a jászfelsőszentgyörgyi Rozmaring népdalkört is vezeti.

KISS Ernő (Jászapáti, 1939–Jászivány, 2005) Az 1973-tól Jásziványban működő pávakör vezetője volt. A pávakör érdekessége, hogy ellentétben a legtöbb ilyen csoporttal, itt fiatalok voltak a tagok. 1976-ban egyesült a jászapáti pávakörrel.

KÖKÉNY Györgyi (Jászberény, 1966–) 1995-től 2003-ig a jászapáti pávakör, majd 2003-tól a jászszentandrási Kunráth Sándor Pávakör vezetője.

KUNRÁTH Sándor (Miskolc, 1921–Jászszentandrás, 1998) Kántor-tanító, ének szakos tanár, aki Jászszentandrás 1959-ben menyecske kórust alapított, mely az 1970-es évek fordulójára férfiakkal is kiegészítve pávakörre alakult, melyet haláláig vezetett. A róla elnevezett kör ma a Jászság legrégebben alapított népdalköre.

MARTON LÁSZLÓNÉ Kertész Erzsébet (Jászsalsószentgyörgy, 1942–) tanár, pávakör vezető. A nívódíjas pávakör és citerazenekar egy évtizeden át működött. 1973-ban vendégük volt Vass Lajos karnagy egész estét betöltő program keretében.

MIHÁLYI Lászlóné (Jászapáti, 1939–) a jászapáti Muskátlai népdalkör titkára 1995 óta.

MOLNÁR Sándorné (Zagyvarékas, 1939–) a jászfelsőszentgyörgyi Kéknefelejcs népdalkör társadalmi vezetője.

MUHARI PÁLNÉ Terjéki Éva (Jászberény, 1955–) pedagógus, 1995–96-ban az új-jászerveződött jászkáóhalmi pávakört vezette.

NÉMETH József (Budapest, 1926–) ének-zene szakos pedagógus, nyugalmazott igazgató, Jászberény-Portelek 1971-ben alakult pávakörének harmadik vezetője az 1990-es évek közepétől napjainkig.

RÉPÁSI Ferenc (Jánoshida, 1922–Jánoshida, 1999) a jánoshidi népdalkör alapító vezetője az 1970-es években.

RUSVAI László (Jászapáti, 1929–Jánoshida, 1985) pedagógus, a jánoshidi népdalkör második vezetője.

SÁNDOR Gabriella (Jászárokszállás, 1955–) a jászárokszállási Csörsz pávakör alapítója 1977-ben.

SUBA Györgyné Kocsis Julianna (Jászapáti, 1939–) a jászapáti pávakör titkára 1972–1995 között, aki megírta az apáti kórusmozgalom – benne a pávakör – 100 éves történetét is.

SZENTIRMAY Zsolt (Jászberény, 1944–) a Jászberény-portelki pávakör alapító karnagya 1971-től 1983-ig. Zeneművészeti Főiskolát végzett, jelenleg Ausztriában él.

TÓTH BÉLÁNÉ Pataki Ilona (Jászberény, 1932–Jászberény, 1994) ének-zene szakos pedagógus, az 1981-ben alakult jászfelsőszentgyörgyi Rozmaring pávakör első vezetője. 1993-ban idős kora miatt lemondott. 1983-tól a Jászberény-portelki pávakör karnagya is volt haláláig.

TURJÁNYI Istvánné (Jászfelsőszentgyörgy, 1944–) a jászfelsőszentgyörgyi Rozmaring népdalkör társadalmi vezetője.

VAJDÁNÉ SAJÓ Ágota (Jászberény, 1970–) a jászszentandrászi Kunráth Sándor pávakör vezetője a névadó alapító vezető halála után.